

Vuosikertomus 2020

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

2021

nro 433/21

Vuosikertomus 2020
Nro 433/21, 21.5.2021

Laatija:
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Toiminnanjohtaja MMM Jukka Mattila

SISÄLTÖ

1.	VUOSIKATSAUS 2020	1
2.	YHDISTYKSEN TOIMINTA	3
2.1	Toiminnan perusta	3
2.2	Yhdistyksen kokoukset	3
2.3	Jäsenet ja jäsenmaksut	3
2.4	Yhdistyksen hallitus	4
2.5	Tilien ja hallinnon tarkastajat	5
2.6	Toimisto ja yhteystiedot	5
2.7	Yhdistyksen henkilöstö vuonna 2020	5
3.	YLEISHYÖDYLLINEN YHDISTYSTOIMINTA	6
3.1	Hanketoiminta	6
3.2	Loimijoen vesienhoitotyö ja sen hankkeet	7
3.2.1.	Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon (Loiku)	8
3.2.2.	Virtaava Lappijoki -hanke	10
3.3	Satakunnan vesistöneuvonta	11
3.4	Vauhtia vesienhoitoon II -hanke	12
3.5	Kunnostus 1 -hanke, Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointi	13
3.6	VIRTA -hankkeet	14
3.7	Pohjavesivaikutteiset purot -hanke	15
3.8	Järvien kemikaloinnin kehittäminen	16
3.9	Waterdrive	17
3.10	Sääski -Maatalouden ja vesienhoidon yhteistyöhanke	18
3.11	Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen	19
4.	SUOMEN VESIENSUOJELUYHDISTYSTEN LIITTO RY	20
4.1	VESY-Suomi hanke	20
4.2	Aquarius 2020	21
5.	PALVELULIIKETOIMINTA KVVY TUTKIMUS OY	22
6.	YHDISTYKSEN TALOUS	22

VUOSIKERTOMUS 2020

1. VUOSIKATSAUS 2020

Kiitän jäseniämme sekä henkilöstöämme vuoden 2020 toiminnasta ja sitoutumisesta yhdistyksemme päämäärän toteuttamiseen sekä toiminnan jatkuvaan kehittämiseen. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry toteutti myös vuonna 2020 laaja-alaisesti Suomen vesienhoitoa edistäviä hankkeita. Jäsenistömme tuki on tässä työssä ensiarvoisen tärkeää. Yhdistyksemme toiminta oli yhdistyksemme sääntöjen sekä toimintasuunnitelman mukaista. Yhdistyksellämme on erinomainen ja asian-tunteva henkilöstö sekä sidosryhmien ja jäsenistön luottamus toimintaan.

Vesistöjen ja ympäristön tilan parantaminen vaatii meiltä jatkossa keinoja hajakuormituksen hillitsemiseen, mikä on myös selkeästi suurin asia Suomen vesienhoidon edistämiseksi. Avain hajakuormituksen hillitsemiseen on kokonaisvaltaisessa valuma-alueiden vesienhallinnassa, joka huomioi vesiensuojelun ohella myös maankäytön ja elinkeinot. Vuonna 2020 vahvistimme osaamistamme, kun lokakuun alussa Etelä-Suomen Salaojakeskus suunnittelijoihin siirtyi ProAgria Etelä-Suomelta mukaan toimintaamme. Tämän siirtymisen myötä sekä yhdistyksemme että sen omistama KVVY Tutkimus Oy saivat vesienhallinnan huippuosaamista mukaan toimintaansa. Nyt voimme käydä konkreettisesti hajakuormituksen kimppuun yhteistyössä maanomistajien ja eri sidosryhmien kanssa. Tämä tärkeä työ vaatii pitkäjänteistä ja erittäin hyvää yhteistyötä vesiensuojeluyhdistyksemme, sen sidosryhmien sekä viranomaisten ja valtionhallinnon kanssa.

”Yhdistys kokoaa vesien- ja ympäristönsuojelusta sekä –hoidosta kiinnostuneet keskitettyyn ja yhte-näiseen ympäristönsuojelu- ja –hoitotyöhön.”

Vuosi 2020 oli poikkeuksellinen korona -pandemiasta johtuen. Yhtäkkiä jouduimme tilanteeseen, jossa työn tekeminen siirtyi yhdistyksessämme suureksi osaksi etätöiksi ja yleisötilaisuudet sekä kokoukset sähköiseen ympäristöön. Tilanne vaikutti myös moniin hankkeisiimme, emmekä voineet toteuttaa niiden tapahtumia täysin suunnitelmien mukaisesti. Jouduimme ottamaan käyttöön uusia työkaluja ja toimintatapoja, kuten suurin osa toimijoista Suomessa. Sähköisessä ympäristössä järjestettävistä tilaisuuksista ja kokouksista tuli arkipäivää, millä on omat hyvätkin puolensa. Mutta ihmisten kohtaamista tilaisuuksissa tai saman neuvottelupöydän ääressä saatikka sitä suomalaista kädenpuristusta sähköiset järjestelmät eivät voi koskaan korvata. Kaikista haasteista riippumatta toimintamme kehittyi suotuisasti vuoden aikana.

Yhdistyksen ja sen omistaman yhtiön tavoite on sama: vesien ja ympäristön tilan parantaminen. Yhdistyksemme on merkittävä ja arvostettu hanketoimija. Yhdistyksemme omistama KVVY Tutkimus Oy on Suomen suurin suomalaisessa omistuksessa oleva asiantuntija- ja laboratoriopalveluita toteuttava yritys, jonka toiminnan tulos käytetään yhtiön kehittämiseen sekä omistajansa vesiensuojeluyhdistyksen työhön. Yhdistyksemme ja yhtiömme kantavat Avainlippu -merkkiä, joka kertoo kotimaisesta palvelutuotannosta. Yhdistyksen omistama KVVY Tutkimus Oy kantaa lisäksi Yhteiskunnallinen yritys -merkkiä vastuullisen palvelutoimintansa arvoja kunnioittaen.

Vuosi 2021 onkin sitten yhdistyksemme 60 vuotisen taipaleen juhlatvuosi. Merkkivuotta juhlimme työn merkeissä sekä erilaisilla tapahtumilla, joista tulemme tiedottamaan monipuolisesti.

KVVY Tutkimus Oy

- ANALYYSIPALVELUT**
 - » laaja analytiikkavalikoima
 - » akkreditoidut laboratoriot useilla paikkakunnilla
- ASiantuntijapalvelut**
 - » kokonaisvaltainen suunnittelu ja tutkimus
 - » vastuullinen kumppanuus
- NÄYTTEENOTTO**
 - » kokemusta ja ammattitaitoa
 - » sertifioituneet näytteenottajat

VISIO KVVY:n visio on parantaa elinympäristön tilaa ja lisätä toimijoiden ympäristövastuullisuutta

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

- NEUVONTA**
 - » Asiantuntija-apu paikallistoimijoille
 - » Vesien- ja kalakantojen hoidon toimien ohjaus
 - » Tutkimus- ja kehityshankkeet
- YMPÄRISTÖTieto**
 - » Tutkimustiedon kokoaminen ja julkaiseminen
 - » Tiedon jakaminen ja aktivointi
 - » Ympäristökasvatus
- VAIKUTTAMINEN**
 - » Alueellisten verkostojen koordinaattori
 - » Sidosryhmätyö alueellisesti ja valtakunnallisesti
 - » Vaikuttaminen Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liiton kautta

KVVY Tutkimus Oy on Avainlippua kantava yhteiskunnallinen yritys. Käyttäessäsi palveluitamme, tuet samalla yhdistyksemme työtä puhtaamman ympäristön puolesta.

kvvy.fi

Sääntöjensä mukaisesti yhdistyksemme tarkoituksena on edistää vesien- ja ympäristönsuojelua sekä -hoitoa. Yhdistys kokoaa vesien- ja ympäristönsuojelusta sekä -hoidosta kiinnostuneet keskitettyyn ja yhtenäiseen ympäristönsuojelu- ja -hoitotyöhön. Yhdistys on toiminta-alueellaan merkittävä hankeorganisaatio. Yhdistys neuvoo ja ohjaa, antaa lausuntoja ja tietoja ja pyrkii ehkäisemään ristiriitoja vesien- ja ympäristönsuojeluun sekä -hoitoon liittyvissä kysymyksissä. Oleellinen osa toimintaa on valistus-, tiedotus- ja koulutus- sekä kehittämistoiminta ja yhteyksien ylläpitäminen viranomaisiin, tutkimuslaitoksiin ja järjestöihin. Yhdistyksen omistaman palveluliiketoiminnan tavoitteena on asiakaslähtöinen ja kustannustehokas palvelu ja yleishyödyllisessä yhdistystoiminnassa vireä ympäristövastuuta edistävä yhdistystoiminta.

2. YHDISTYKSEN TOIMINTA

2.1 Toiminnan perusta

Yhdistyksen toiminta perustuu yhdistyksen sääntöjen ja hyväksytyn toimintasuunnitelman mukaiseen toimintaan. Palveluliiketoiminnasta vastaa yhdistyksen omistama KVVY Tutkimus Oy. Yhdistyksen säännöt ovat luettavissa yhdistyksen internetsivuilta osoitteesta www.kvvy.fi/Yhdistys_.

Yhdistyksen toiminnan perustarkoituksena on vesiensuojelun edistäminen toiminta-alueellaan. Toimintansa tarkoituksen toteuttamiseksi:

- 1) yhdistys pyrkii kokoamaan alueensa vesiensuojelusta ja käytöstä kiinnostuneet keskitettyyn ja yhtenäiseen vesiensuojelutyöhön
 - 2) kokoaa saatavissa olevia tietoja, laatii selvityksiä vesien tilasta ja suojelutoimenpiteiden tuloksista sekä antaa tarvittaessa näitä koskevia lausuntoja
 - 3) toimittaa tutkimuksia vesistöä likaavien tekijöiden selvittämiseksi
 - 4) harjoittaa vesiensuojelun tarkoituksellista ja erilaisia jätevesien puhdistusmenetelmiä koskevaa valistustyötä
 - 5) tekee esityksiä epäkohtien poistamiseksi
 - 6) pyrkii ehkäisemään ristiriitojen syntymistä alueensa vesiensuojelua koskevissa kysymyksissä
- Lisäksi yhdistys ylläpitää yhteyttä viranomaisiin sekä alan muihin yhdistyksiin.

2.2 Yhdistyksen kokoukset

Vuonna 2020 yhdistyksen jäsenistön sääntömääräinen vuosikokous järjestettiin koronavirus tilanteesta johtuen poikkeuksellisesti vasta syyskuussa 11.9.2020 klo 13:00-13:55. Kokous järjestettiin Tampereella UKK-Instituutissa ja siihen oli mahdollisuus osallistua myös Teams – etäyhteydellä. Kokouksessa edustettuina olleiden jäsenten äänimäärä oli n. 60 % jäsenistön koko äänimäärästä.

Kokouksen puheenjohtajana toimi Valkeakosken kaupungin edustaja Hanna-Kaisa Lahtisalmi ja sihteerinä yhdistyksen toiminnanjohtaja Jukka Mattila.

Kokouksen jälkeen asiantuntijaesitelmän piti ProAgria Etelä-Suomen kokousedustaja Janne Pulkka aiheenaan valuma-alueiden kokonaisvaltainen vesienhallinta.

2.3 Jäsenet ja jäsenmaksut

Ajankohtainen jäsenistömme on esitelty osoitteessa: www.kvvy.fi/Yhdistys_.

Yhdistyksen jäsenten kokonaismäärä oli vuoden 2020 lopulla 120 jäsentä, joista kuntia ja kaupunkeja 48 kpl, teollisuuslaitoksia 36 kpl ja muita toimijoita 36 kpl. Perusmaksuysiköitä ja samalla äänimääriä oli rekisteröity vuonna 2020 yhteensä 11 010 yksikköä. Vuonna 2020 perusmaksuysikköä kohti jäsenmaksu oli 13,00 € / yksikkö.

2.4 Yhdistyksen hallitus

Yhdistyksen hallitukseen kuului vuosikokouksen päätöksen mukaisesti yksitoista jäsentä, joilla oli henkilökohtaiset varajäsenet. Hallituksella oli vuoden 2020 aikana kolme kokousta, jotka järjestettiin pääosin sähköisillä Teams-etäyhteyksillä. Hallitusten kokousajankohdat olivat seuraavat:

- Perjantaina 3.4.2020 klo 9:30-12:25, Teams – etäkokous
- Perjantaina 11.9.2020 klo 9:30 – 12:10, UKK-instituutti auditorio ja Teams – etäkokous
- Perjantaina 13.11.2020 klo 9:35-11:58, Teams – etäkokous

Vuonna 2020 yhdistyksen hallituksen puheenjohtajan toimi Petri Jokela ja varapuheenjohtajana Harri Hiltunen. Hallituksen työryhmiä tai työvaliokuntaa ei kuluneen vuoden aikana ollut. Vuosikokouksessa 11.9.2020 kaudelle 2020 - 2021 hyväksytyt hallituksen jäsenet ja heidän varajäsenensä olivat seuraavat:

jäsen	Jokela Petri, toimitusjohtaja	Tampereen kaupunki, Tampereen Vesi
varajäsen	Kettunen Riitta, tuotantojohtaja	Tampereen kaupunki, Tampereen Vesi
jäsen	Kytövaara Antti, toimitusjohtaja	Kangasalan kaupunki, Kangasalan Vesi -liikelaitos
varajäsen	Antti Jortikka, tekninen johtaja	Oriveden kaupunki
jäsen	Uosukainen Minna, ympäristöpäällikkö	SSAB Europe Oy, Hämeenlinnan tehdas
varajäsen	Heikki Tamminen, ympäristöpäällikkö	Janakkalan kunta
jäsen	Lahti Juha, ympäristöjohtaja	Hämeenlinnan kaupunki
varajäsen	Teijo Jokinen, ympäristönsuojelusihteri	Ikaalisten kaupunki
jäsen	Heikkilä Hanna-Leena, ympäristö- ja työsuojelupäällikkö	Boliden Harjavalta Oy
varajäsen	Marko Mikkola, EHSQ ja kehitysjohtaja	Norilsk Nickel Harjavalta Oy
jäsen	Vainio Jenni, laatu- ja ympäristöpäällikkö	OY Essity Finland AB, Nokian tehdas
varajäsen	Kunnas Elina, ympäristö- ja laatu-päällikkö	Metsä Board Tako ja Metsä Board Kyro
jäsen	Hiltunen Harri, Senior Manager	UPM, Tervasaari, Valkeakoski
varajäsen	Petri Jääskeläinen, käyttöpäällikkö	Sastamala, Sastamalan Vesi
jäsen	Mikkola Ilkka, johtaja	Porin kaupunki, Porin Vesi
varajäsen	Petri Katajisto, tekninen johtaja	Harjavalan kaupunki
jäsen	Seppo Väliaho	Keuruun kaupunki
varajäsen	Sini Yli-Öyrä, ympäristösuunnittelija	Virtain kaupunki
jäsen	Paakkonen Kimmo, vesihuoltojohtaja	Forssa, Forssan Vesihuoltoliikelaitos
varajäsen	Kallio Harri, toimitusjohtaja	Pirkanmaan Jätehuolto Oy
jäsen	Lasse Sampakoski, toimitusjohtaja	Lempäälä, Lempäälän Vesi Oy
varajäsen	Viitanen Riku, toimitusketjupäällikkö	VAPO Oy

2.5 Tilien ja hallinnon tarkastajat

Tilien ja hallinnon tarkastajina toimi Hooteem Oy Tilintarkastusyhteisö.

2.6 Toimisto ja yhteystiedot

Vuonna 2020 yhdistyksen yhteystiedot olivat seuraavat: KVVY-Tampere, jonka käynti- ja postiosoite on Patamäenkatu 24, 33900 Tampere ja puhelinnumero 03 246 1111. Yhdistyksen y-tunnus on 0214391-0. Yhdistyksen kotisivun osoite on <https://kvvy.fi/yhdistys/> ja yhdistyksen henkilöstön sähköpostiosoitteet ovat muotoa etunimi.sukunimi@kvvy.fi.

Vuonna 2020 yhdistys osti tarvitsemansa hallinnolliset palvelut omistamaltaan KVVY Tutkimus Oy:ltä ja sen hallinto- ja tukipalveluilta. Yhdistyksen toiminnanjohtaja oli MMM Jukka Mattila. Yhdistyksen talousasioista vastaa talous- ja hallintojohtaja YAMK Vuokko Valli. Kirjanpidosta sekä palkanlaskennasta vastaa taloussihteerä Sanna Popa ja laskutuksesta sekä muista toimistotehtävistä taloussihteerä Nina Korkka. Yhdistyksen pankkina toimi Nordea.

2.7 Yhdistyksen henkilöstö vuonna 2020

Yhdistyksen henkilömäärä oli vuonna 2020 keskimäärin 6 henkilötyövuotta.

Lokakuussa yhdistyksen hankejohtajaksi nimitettiin agrologi Janne Pulkka, joka toimii yhdistyksessä osa-aikaisesti. Hankejohtajana Pulkka toimii myös yhdistyksen asiantuntijoiden esimiehenä.

Hankkeiden toteutuksesta vastasivat yhdistyksemme vakituiset asiantuntijat:

- FM Satu Heino
- MMM Heikki Holsti
- FM Hanna Alajoki
- FT Hanna Arola

Lisäksi vuonna 2020 hankkeiden toteutukseen yhdistyksen palkkaamina osallistuivat seuraavat asiantuntijat, joko määräaikaisina tai osa-aikaisina:

- FM Mikko Ortamala
- FM Timo Niemelä
- FM Sami Ojala
- AMK ins. Laura Virtanen

3. YLEISHYÖDYLLINEN YHDISTYSTOIMINTA

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n (KVVY ry) päätehtävä on sääntöjensä mukainen yhdistystoiminta, johon kuuluvat mm. yleishyödylliset hankkeet, osallistuminen Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n toimintaan ja sen työryhmiin sekä osallistuminen liiton tiedotuslehden Aquariuksen tuotantoon ja liiton antamien lausuntojen laatimiseen.

Yhdistystoimintaamme voi tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/yhdistystoiminta/> .

3.1 Hanketoiminta

Pääosan yhdistyksen toiminnasta muodostavat yleishyödylliset hankkeet, jotka edistävät vesienhoitoa sekä vesien- ja ympäristötilaa ja palvelevat jäsenistöä monin eri tavoin. Hanketarpeita ja -mahdollisuuksia kartoitetaan jatkuvasti. Lisäksi yhdistys osallistuu eri yhteistyöryhmiin ja toimii asiantuntijana vesistö- ja ympäristökysymyksissä. Hankkeiden lisäksi asiantuntijamme järjestivät ympäristökasvatuskoulusta ja valmistelivat uusia hankesuunnitelmia.

Vuonna 2020 yhdistyksemme toteutti yhtätoista hanketta, joista osa muodosti hankekokonaisuuksia. Näihin hankkeisiin oli saatu ulkopuolista rahoitusta ja hankkeiden omarahoitusosuuksiin käytettiin myös yhdistyksemme jäsenmaksuvaroja.

Yhdistyksemme hankkeita vuonna 2020 olivat:

- Loimijoen vesienhoitotyö ja sen hankkeet:
 - o Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon (Loiku)
 - o Virtaava Lappijoki -hanke
- Satakunnan Vesistöneuvonta
- Vauhtia vesienhoitoon II
- Kunnostus 1 -hanke, Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointi
- VIRTÄ-hankkeet
- Pohjavesivaikutteiset purot
- Järvien kemikaloinnin kehittäminen
- Waterdrive-hanke
- Sääski-maatalouden ja vesienhoidon yhteistyöhanke
- Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen

3.2 Loimijoen vesienhoitotyö ja sen hankkeet

KVVY ry on koordinoanut Loimijoen alueen vesienhoitotyötä vuoden 2019 alusta alkaen. Koordinointityön tavoitteena on koota alueen toimijat vesienhoitotyön tueksi, lisätä kunnostustoimien toteutusta alueella ja viestiä aktiivisesti vesien tilasta ja sen eteen tehtävistä toimista.

Vuoden 2020 suuri ponnistus oli valmistella Loimijoen alueen vesienhoidon koordinoinnin toimintasuunnitelma vuosille 2021-2024 ja sitouttaa alueen kunnat sen rahoitukseen. Toimintasuunnitelmaa valmisteltiin useissa työpajoissa alueen kuntien, Hämeen, Pirkanmaan ja Varsinais-Suomen ELY-keskusten sekä eri sidosryhmien kanssa. Toimintasuunnitelmakauden 2021-2024 pääteemoiksi muodostui:

1. Parempi vesien tila ja elinvoima

Tavoite: kunnostustoimien aloittaminen pelastussuunnitelman mukaisesti

Keinot: neuvonta, aktivointi, kunnostustoimien suunnittelu ja ohjaus

Toimet: hankerahoitusten luominen valuma-alueella ja virtavesissä tehtäviin kunnostuksiin

2. Vireä viestintä ja verkosto

Tavoite: jakaa tietoa vesien tilasta ja innostaa huolehtimaan vesistä

Keinot: aktiivinen viestintä ja yhteistyö alueen toimijoiden ja koulujen kanssa

Toimet: verkoston laajentaminen, monipuolinen viestintä, tapahtumat, Loimijoki-työryhmä

3. Yhtenä rintamana eteenpäin

Tavoite: Loimijoen alueen toimijoiden aktivoiminen ja sitouttaminen vesienhoitotyöhön

Keinot: aktiivinen yhteistyö alueellisten ja valtakunnallisten toimijoiden kanssa

Toimet: kuntien ja yritysten sitouttaminen, kumppanuudet, hankesalkun hoitaminen

Kaikki Loimijoen alueen kahdeksan kuntaa sitoutuivat toimintasuunnitelman tavoitteisiin ja rahoitukseen koko suunnitelmakauden ajaksi. Kuntien ja KVVY ry:n rahoitus muodostavat merkittävän osan hankkeiden omarahoituksesta.

[Tutustu toimintasuunnitelmaan](#) (pdf)

3.2.1. Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon (Loiku)

Yhteistyöllä Loimijoki kuntoon eli Loiku-hanke toteutettiin vuosina 2019–2020. Hanke oli KVVY ry:n, Etelä-Suomen Salaojakeskuksen / ProAgria Etelä-Suomi ry:n ja Suomen metsäkeskuksen yhteishanke. Hanketta rahoitti Ympäristöministeriö vesien ja merenhoidon avustuksista.

Hanke teki Loimijoen vesistöalueelle pelastusohjelman, kehitti Nientenojan pilottialueella uudenlaisen toimintamallin valuma-aluekunnostusten suunnitteluun ja neuvoi alueen paikallisia toimijoita omien kunnostustoimien edistämiseksi. Hankkeen aloittamaa työtä jatketaan vuosina 2021-2022 Loiku II -hankkeessa. Tämä hanke saa rahoitusta Maa- ja metsätalousministeriön ja Ympäristöministeriön maa- ja metsätalousalueiden vesienhallinnan avustushausta. Avustuksia hallinnoi Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Loiku-hanke teki Loimijoelle pelastusohjelman laajassa sidosryhmäyhteistyössä. Pelastusohjelma on konkreettinen työkalu, joka kokoaa yhteen Loimijoen alueen vesien tilaan keskeisesti vaikuttavat tekijät ja vaikuttavimmat keinot vesien tilan parantamiseksi. Pelastusohjelma toteutettiin yleistajuiselle tarinakartta-pohjalle. Pelastusohjelma valmistui syyskuussa 2020 ja se jalkautetaan alueen keskeisille toimijoille Loiku II -hankkeessa vuosina 2021-2022.

Hankkeen pilottialueella Punkalaitumen Oriniemenjoella tehtiin valuma-alueen kunnostustoimien suunnittelua eri sektoritoimijat yhdistävänä kokonaisvaltaisena suunnitteluna. Lähtökohtana oli ottaa alueen maanomistajat mukaan suunnitteluun pilottialueen valinnasta alkaen. Maanomistajien ja asiantuntijoiden vuoropuhelun kautta tunnistettiin alueen ongelmakohtat, kehitystarpeet ja mahdollisuudet.

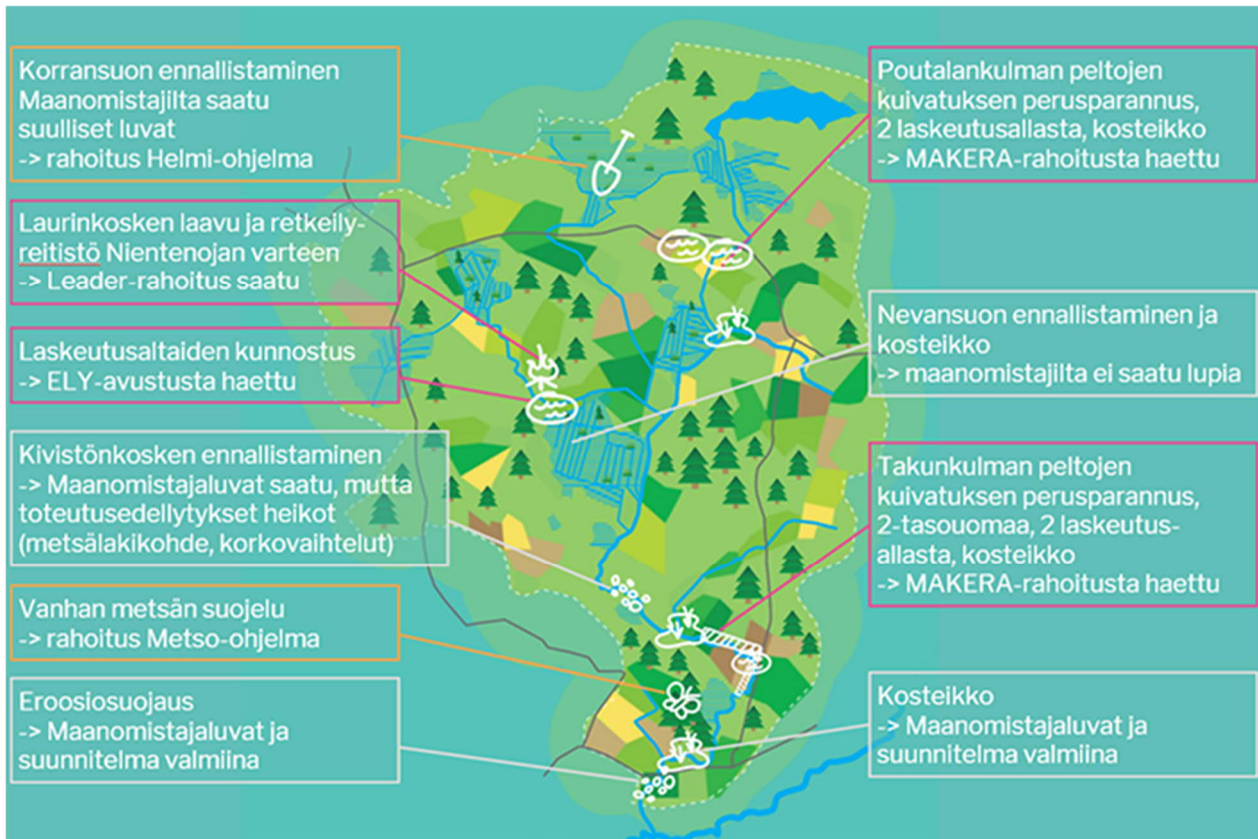
Pilottialueelle rakentui hankkeen aikana 15 toimenpiteen kokonaisuus, josta 10 toimen osalta lähti jo hankkeen aikana rahoitushakemukset eri rahoittajille. Makera-rahoitushakemuksiin sisältyi kahden eri alueen kokonaisuudet, joihin liittyi peltojen peruskuivatusta parantavien toimien lisäksi mm. kaksitasouomia, kosteikkoja ja laskeutusaltaita. Lisäksi ELY-keskuksesta haettiin avustusta alueella jo olemassa olevien laskeutusaltaiden kunnostamiseen. Valmiina on myös suunnitelmia muillekin rakenteille, esimerkiksi eroosiosuojaukselle ja kosteikolle Nientenojan alaosaan. Hankkeen aikana paikallinen metsästysseura sai jo Leader-rahoituksen, jolla alueelle rakennetaan nuotiopaikkoja ja suunnitellaan retkeilyreittejä.

Lisätietoja hankkeesta:

Esite valuma-aluesuunnittelun toimintamallista: [Yhteistyöllä valuma-alue kuntoon](#) (pdf)

Video valuma-aluesuunnittelun pilottialueelta: [Nientenojan pilottialueen kunnostustoimet](#)

Tarinakartta valuma-aluesuunnittelun pilottialueelta: [Loimijoki kuntoon ojanvarsi kerrallaan](#)

Loiku-hankkeen Nientenojan pilottialueen kunnostustoimien vaihe marraskuussa 2020.

Loiku-hanke neuvoi aktiivisesti paikallisia asukkaita ja yhdistyksiä. Hankkeen tuloksena alueella käynnistyi lukuisia paikallisia hankkeita ja hankkeiden toteuttamista varten jätettiin lisäksi uusia avustushakemuksia. Alueelle perustettiin myös kaksi uutta yhdistystä, Korkeakosken seutu ry Huittisiin ja Lappiojoen Kaltonojan vesialueen suojeluyhdistys ry Loimaalle. Hanke järjesti [Loimijoki-illan](#) marraskuussa 2019. Koronapandemian vuoksi syksyn 2020 Loimijoki-ilta korvattiin [Ideasta hankkeeksi](#) -webinaarisarjalla ja kesälle 2020 suunniteltu Avoimet kunnostuskohteet -päivä Nientenojan pilottialuetta esittelevällä some-kampanjalla. Lisäksi hanke järjesti yhteistyökumppaneiden kanssa kaksi alueen viljelijöille suunnattua tilaisuutta syksyllä 2019.

3.2.2. Virtaava Lappijoki -hanke

Virtaava Lappijoki -hanke toteutetaan KVVY ry:n ja paikallisten maanomistajien perustaman Lappijoen Kaltonojan vesialueen suojeluyhdistyksen yhteishankkeena. Hanke toteutetaan aikavälillä 1.9.2020-31.5.2021. Hanke on saanut Leader-avustusta Varsinais-Suomen jokivarsikumppanit ry:ltä.

Lappijoki sijaitsee Loimaalla. Vieraslaji isosorsimo on muutaman viime vuoden aikana kasvanut Lappijoen alaosan umpeen ja syrjäyttänyt muun kasvilajiston. Vapaata vesitilaa ei ole enää lainkaan, ja tästä aiheutuu merkittävää haittaa joen virkistyskäytölle.

Lappijoen umpeen kasvanutta uoma Haaroisten kartanon kohdalla.

Virtaava Lappijoki -hankkeen tavoitteena on tehdä kunnostussuunnitelma, jota noudattamalla Lappijoki-Kaltonojan uoma saadaan puhdistettua vieraslaji isosorsimosta sekä muusta haittaa aiheuttavasta vesikasvillisuudesta. Kunnostussuunnitelmassa etsitään myös keinoja joen kuivumisen ehkäisyyn alivirtaamien aikaan sekä mahdollisuuksia kuormituksen pidättämiseen ja eroosion vähentämiseen. Hankkeen tavoitteena on luoda toimintamalli, jolla laajalle levinnyttä isosorsimo-ongelmaa voidaan jatkossa ratkaista muillakin jokialueilla.

Kunnostussuunnittelu aloitettiin syksyllä 2020 keskusteluilla alueen maanomistajien kanssa ja maastomittausten tekemisellä. Kunnostussuunnittelusta vastaa KVVY Tutkimus Oy:n suunnitteluosasto (ent. Etelä-Suomen salaojakeskus). Suunnitelma valmistui keväällä 2021. Lisäksi Hämeen ammattikorkeakoulun opiskelija tekee kunnostussuunnittelusta opinnäytetyön, jonka ohjaajana toimii ympäristöasiantuntija Satu Heino.

3.3 Satakunnan vesistöneuvonta

Satakunnan vesistöneuvonta -hankkeen tavoitteena oli edistää vesistökunnostustoimia Satakunnan alueella sekä vahvistaa vesienhoidon paikallisia toimijaverkostoja. Hankkeelle myönnettiin rahoitus Ympäristöministeriön vesien ja merenhoidon avustuksista. Hanke toteutettiin KVVY ry:n ja Pyhäjärvi-instituutin yhteishankkeena vuosina 2019–2020.

Vesistökunnostustoimia edistettiin tarjoamalla vesistökunnostusneuvontaa paikallisille yhdistyksille ja muille vesienhoitoon liittyville paikallistahoille. Hankkeessa annettiin neuvontaa 27 eri kohteelle. Kevyimmillään neuvonta oli puhelin- tai sähköpostineuvontaa, mutta olipa neuvottavissa myös niitäkin kohteita, joissa vierailtiin paikan päällä ja avustettiin esimerkiksi kunnostustoimenpiteiden hankkeistamisessa ja rahoitusvaihtoehtojen selvittämisessä.

Tiedonvälittämiseksi ja paikallisten tahojen verkostoitumisen edistämiseksi hankkeessa järjestettiin kymmenkunta yleisötilaisuutta. Näiden aiheet käsittelivät muun muassa vesistöjen kunnostusmenetelmiä, hankkeiden suunnittelua ja erilaisia avustusvaihtoehtoja. Syksyllä 2020 tilaisuudet toteutettiin webinaareina. Tilaisuudet keräsivät mukavasti osanottajia ja yhteensä hankkeen järjestämiin tilaisuuksiin osallistui yli 200 henkilöä. Hankkeessa viestittiin monipuolisesti hankkeen toteuttajien viestintäkanavien kautta ja julkaistiin muun muassa blogikirjoituksia ja vesistötietoutta tarjoavia tietoiskuvideoita.

Lyhyestä hankeajasta huolimatta Satakunnan vesistöneuvonta onnistui hyvin sille asetettujen tavoitteiden täyttämässä. Esimerkiksi paikallistahoille pystyttiin tarjoamaan kattavasti kunnostusneuvontaa ja apua hankkeiden suunnittelussa. Lisäksi hankkeen vaikutukset heijastuvat myös pidemmälle tulevaisuuteen.

3.4 Vauhtia vesienhoitoon II –hanke

Kesällä 2019 aloitettiin Vauhtia vesienhoitoon II -hanke, jossa jatketaan ja kehitetään aiemman Vauhtia vesienhoitoon -hankkeen menestyksestä työtä. Näissä hankkeissa kymmenet pirkanmaalaiset yhdistykset ovat saaneet kunnostusneuvontaa ja alueelle on luotu aktiivinen vesistökunnostajien verkosto.

Vauhtia vesienhoitoon II -hankkeessa hyödynnetään aiemmassa Vauhtia vesienhoitoon -hankkeessa luotuja toimintamalleja ja pyritään edistämään konkreettisten vesistökunnostustoimien toteutusta kohteilla, joiden ekologinen tila on hyvää huonompi. Hankkeessa annetaan konkreettista vesistökunnostusneuvontaa alueen yhdistyksille sekä kohdennettua neuvontaa toimien jatkosuunnitteluun, toteuttamiseen ja rahoituksen järjestämiseen.

Vuonna 2020 hanke on antanut neuvontaa lähes 30 kohteelle tai taholle. Näistä osa on ollut kerta-luontoista sähköposti- tai puhelinneuvontaa ja osa tiiviimpää neuvontaa, kuten vierailuja kunnostuskohteilla ja tarkempaa opastusta kunnostustoimien suunnittelussa. Joitakin toimijoita on autettu myös hankehakemusten laadinnassa. Hanke osallistui myös KVVY ry:n hankkeiden yhdessä järjestämään Ideasta hankkeeksi -webinaarisarjaan, joka korvasi aiemmin lähitilaisuutena järjestyn Järvi-illan.

Hanketta rahoittaa Ympäristöministeriö ja rahoituksen on myöntänyt Pirkanmaan ELY-keskus. Hankkeen omarahoitusosuuteen käytetään yhdistyksen jäsenmaksuvaroja. Hanke päättyi marraskuussa 2021.

Hankkeen toimintaan voit tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/vauhtia-vesienhoitoon-ii/>

Vauhtia vesienhoitoon II

Vesistökunnostusneuvontaa Pirkanmaalla

3.5 Kunnostus 1 -hanke, Ikaalisten reitin vesienhoitotyön koordinointi

Ikaalisten reitti kerää vetensä pohjoisen ja läntisen Pirkanmaan sekä Satakunnan Jämijärven alueilta. Reitin pintavesistä keskimäärin hieman yli neljäsosa on hyvää huonommassa ekologisessa tilassa.

Keväällä 2020 KVVY ry aloitti Kunnostus 1 -hankkeen, jossa kehitetään Ikaalisten reitin vesienhoitotyötä. Hankkeen tärkeimpänä tavoitteena on edistää konkreettisten kunnostustoimien toteutumista Ikaalisten reitillä yhdessä paikallistoimijoiden kanssa. Hanke toimii tiiviissä yhteistyössä Pirkanmaan ELY-keskuksen perustaman Ikaalisten reitin vesienhoidon neuvottelukunnan kanssa. Hankkeessa pyritään vahvistamaan myös Kokemäenjoen vesistöalueen vesistökunnostusverkoston toimintaa. Lisäksi hanke tukee vahvasti Kokemäenjoen vesistöalueen Vesivisio 2050 tavoitteita. Hanketta rahoittaa Ympäristöministeriö vesiensuojelun tehostamishjelmasta ja rahoituksen on myöntänyt Pirkanmaan ELY-keskus. Hanke päättyy vuonna 2022.

Hankkeessa käynnistettiin kolmen alueellisen ryhmän eli Luoteis-Pirkanmaan klubin, Kyrösjärven ryhmän ja Raakkuryhmän toiminta ja hanketta toteutetaan pääsääntöisesti näiden ryhmien kautta. Ryhmät ovat avoimia kaikille Ikaalisten reitin vesienhoidosta kiinnostuneille tahoille.

Ryhmille pidetyissä työpajatyypeissä aloituskokouksissa hahmoteltiin kunkin ryhmän tarpeita ja tavoitteita, joiden pohjalta ryhmien toiminta lähti rakentumaan kohti konkretiaa. Hanke onkin esimerkiksi syksyllä vieraillut paikallisten ehdottamilla kunnostuskohteilla, auttanut paikallistoimijoita hankesuunnittelussa ja edistänyt sidosryhmäyhteistyötä. Hanke on auttanut paikallistoimijoita myös kunnostustoimiin liittyvien hankkeiden luomisessa. Hankkeen myötä myös Ikaalisten reitin neuvottelukuntaan on liittynyt uusia alueellisia toimijoita.

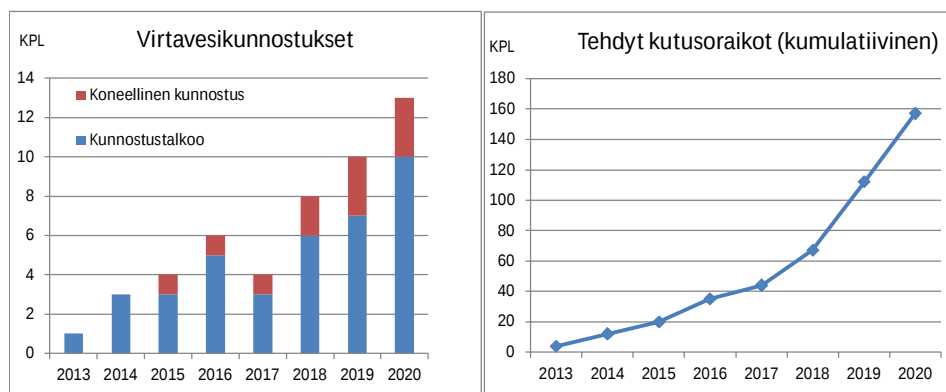
Kuva Ikaalisten Kartusta, joissa käytiin syksyllä tutustumassa Taivallahden kunnostustarpeisiin yhdessä paikallisen kanssa.

3.6 VIRTÄ -hankkeet

VIRTÄ-hanke on kokonaisvaltainen virtavesien ja taimenkantojen hoitohanke vuosille 2018-2021. Hankkeessa kerätään tietoa virtavesien ja taimenkantojen nykytilasta kunnostus- ja hoitotoimien toteuttamiseksi. Hankkeessa edistetään, suunnitellaan ja toteutetaan virtavesien kunnostuksia sekä kunnostustalkoilla että koneellisilla kunnostamisilla. Vuonna 2022 on tavoitteena käynnistää tälle työlle jatkohanke.

VIRTÄ-hankkeessa toteutetaan taimenen mätirasiaistutuksia, joilla pyritään palauttamaan taimenkanta vesistöihin, joista se on ihmistoiminnan seurauksena hävinnyt. Vuonna 2020 mätirasiaistutuksia toteutettiin 20 vesistöön ja istutuksissa käytettiin yhteensä 40 litraa taimenen mätirasiaa. VIRTÄ-hankkeessa seurataan taimenen mätirasiaistutusten ja kunnostustoimien vaikutuksia hoitotyön tehostamiseksi.

Kunnilta, yrityksiltä ja yhteisöiltä sekä Pohjois-Savon ELY-keskukselta saatu taloudellinen tuki on mahdollistanut virtavesien ja taimenkantojen hoitotyön laajentumisen, millä on saatu aikaan positiivisia tuloksia. Taimenkantojen ja virtavesien hoitotyö pyritäänkin pitämään nykyisellä tasolla. Tulevina vuosina on tavoitteena poistaa kalojen nousuesteitä ja suorittaa laajempia virtavesien koneellisia kunnostustoimia. Hankkeeseen voi tutustua tarkemmin yhdistyksen Facebook-sivuilla ja lukea vuoden 2020 uutiskirje osoitteesta: <https://kvvy.fi/wp-content/uploads/2021/02/2020-TAIMENVEDET-KIRJE-YHTEISTYOTAHOILLE-VIRTAVESIEN-JA-TAIMENKANTOJEN-HOITOTOIMENPITEISTA-KVVE-Holsti-ja-Ojala.pdf>

Kuvassa virtavesikunnostusten määrä. Kuntien ja yritysten taloudellisen tuen ansiosta kunnostustoiminta on kasvanut voimakkaasti vuosien aikana ja virtavesiin on rakennettu yhteensä 160 taimenten kutosoraikkaa.

Vuonna 2021 järjestettäviin kunnostustaloihin osallistui yhteensä 115 vapaaehtoista. VIRTÄ-hankkeessa pyritään aktivoimaan ja kannustamaan kansalaisia omaehtoiseen ympäristön ja vesistöjen suojeluun.

3.7 Pohjavesivaikutteiset purot -hanke

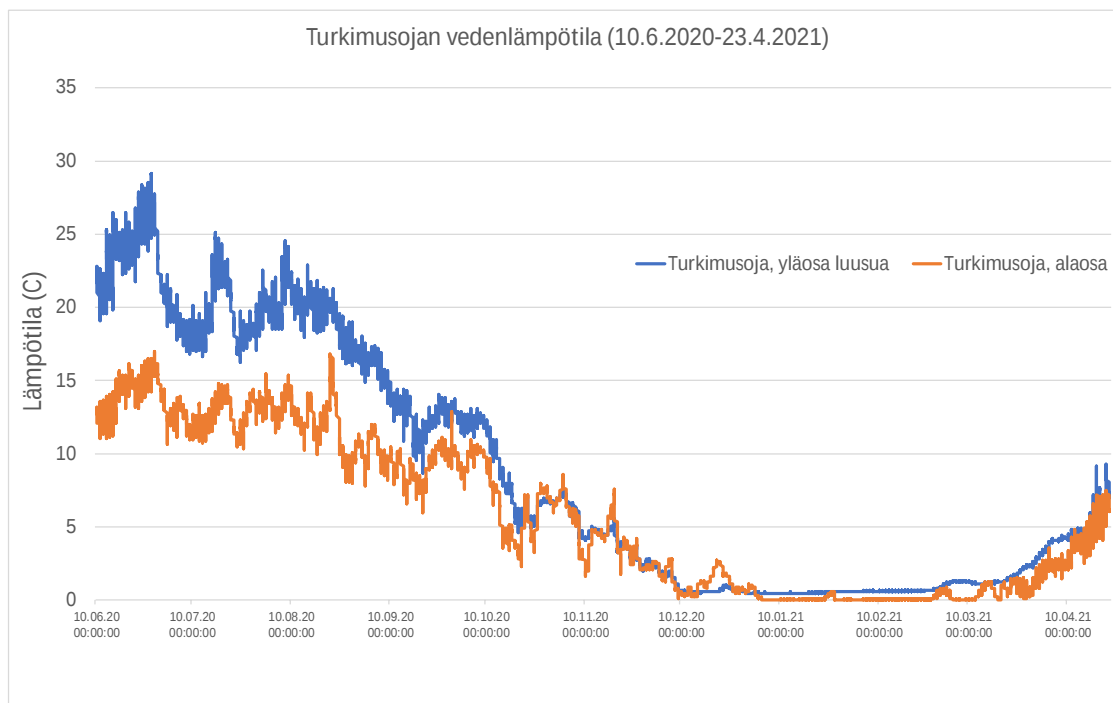
Vuosina 2019-2020 toteutettiin kaksivuotinen Pohjavesivaikutteiset purot -hanke, johon saatiin rahoitusta Pirkanmaan ELY-keskukselta.

Pohjavesien muodostumisalueilta alkunsa saavien pohjavesivaikutteisten purojen on todettu olevan luontoarvoiltaan poikkeuksellisia. Tällaisille puroille on tyypillistä erinomainen vedenlaatu sekä veden viileys kesäisin, mitkä luovat poikkeukselliset olosuhteet puroihin ja niiden lähialueille. Näiden seikkojen ansiosta pohjavesivaikutteisten purojen kalasto, kasvillisuus ja muu vesieliöstö poikkeavat huomattavasti muista puroista. Esimerkiksi Pirkanmaalla tällaisissa ominaislaatuissa virtavesissä viihtyvät muun muassa raakku ja sen väli-isäntälaji taimen.

Hankkeessa tuotettiin uutta tietoa pohjavesivaikutteisten purojen eliöyhteisöistä, taimenkantojen tilasta sekä näiden ainutlaatuisten ympäristöjen elinoloista eri vuodenaikoina. Lisäksi kartoitettiin pohjavesivaikutteisten purojen nykytilaa ja arvioitiin niiden kunnostustarpeita.

Tiedottamisen avulla hankkeessa aktivoitiin vesistöihin rajoittuvien kiinteistöjen omistajia mukaan toteuttamaan suojele- ja kunnostustoimia. Taimenkantojen tilan vahvistamiseksi sekä raakun elinmahdollisuuksien parantamiseksi edistettiin kalojen nousuesteiden poistamista ja toteutettiin virtavesikunnostuksia. Tiedottamisen ja viestinnän kautta tuotiin esille pohjavesivaikutteisten purojen merkitystä ennen kaikkea suojeltavien eläinlajien elinympäristönä.

Hankkeesta tarkemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/yhdistys/pohjavesivaikutteiset-purot-hanke/>.

Puroon purkautuvien pohjavesien ansiosta Turkimusojan alaosassa veden lämpötila on huomattavasti alhaisempi, kuin puron yläosassa (luusua). Pohjavesivaikutteisuus on se päätekijä, miksi vesistössä esiintyy raakua ja taimenta. Veden lämpötilan seuranta on toteutettu 10 minuutin välein veden lämpötilan tallentavalla automaattimittarilla.

3.8 Järvien kemikaloinnin kehittäminen

Suomessa on satoja pahoin rehevöityneitä järviä, jotka ovat ekologisesti hyvää huonommassa tilassa. Vesienhoitodirektiivissä on asetettu tavoitteeksi pintavesien hyvän tilan saavuttaminen vuoteen 2027 mennessä. Vesienhoidon tavoitteisiin pääseminen vaatii nopeita toimenpiteitä ja kunnostusmenetelmien kehitystyötä. Erityisesti pahoin rehevöityneissä ja sisäisestä kuormituksesta kärsivissä järvissä muut kunnostustoimenpiteet eivät välttämättä ole riittävän tehokkaita ja nopeita. Oikein suunniteltu ja toteutettu kemikalointi on parhaimmillaan kustannustehokas ja nopea kunnostusmenetelmä. Vaikka muitakin kunnostus- ja hoitomenetelmiä jatkossa tarvitaankin, on aluksi tärkeä päästä vähentämään järven liiallista rehevyyttä, jotta muilla pitkäjänteisemmällä hoitotoimenpiteillä voisi olla vaikutusta.

Hankkeeseen saatiin avustus Maa- ja vesiteknikan tuki ry:ltä. Hankkeen tavoitteena oli tutkia ja kehittää kemikalointia rehevöityneen järven sekä sisäistä kuormitusta aiheuttavan syvänteen kunnostusmenetelmänä. Hanke aloitettiin heinäkuussa 2020 hankkeen toimien suunnittelulla ja aikataulun tarkentamisella. Laboratoriokokeet tehtiin syksyllä 2020 aikavälillä 9.9.–26.11. Aiemmin tehtyjen kemikalointien tietoja koostettiin yhteen alkusyksyllä 2020 sekä alkuvuodesta 2021. Polyalumiinikloridin levityssyvyyden vaikuttavuuden tarkastelu case-kohteiden vedenlaatutulosten avulla tehtiin loppuvuodesta 2020. Hanke jatkuu vuoden 2021 maaliskuun loppuun. Hankkeen tuloksista kirjoitettiin artikkeli Vesitalous-lehteen ja tehtiin diplomi-insinöörin lopputyö.

Jatkuva järvien kunnostusmenetelmien kehittäminen on tärkeä osa KVVY ry:n työtä. Kuvassa järvien kemikalointimenetelmän uranuurtajat Tampereen Ahvenisjärvellä: vasemmalla KVVY ry:n eläkkeellä oleva toiminnanjohtaja Reijo Oravainen ja urakoitsija Veijo Ojansuu Ympäristö Ojansuut Oy:stä. Taustalla kalustoa, jolla Ahvenisjärven syvemmät vesikerrokset kemikalointiin onnistuneesti marraskuun 2019.

3.9 Waterdrive

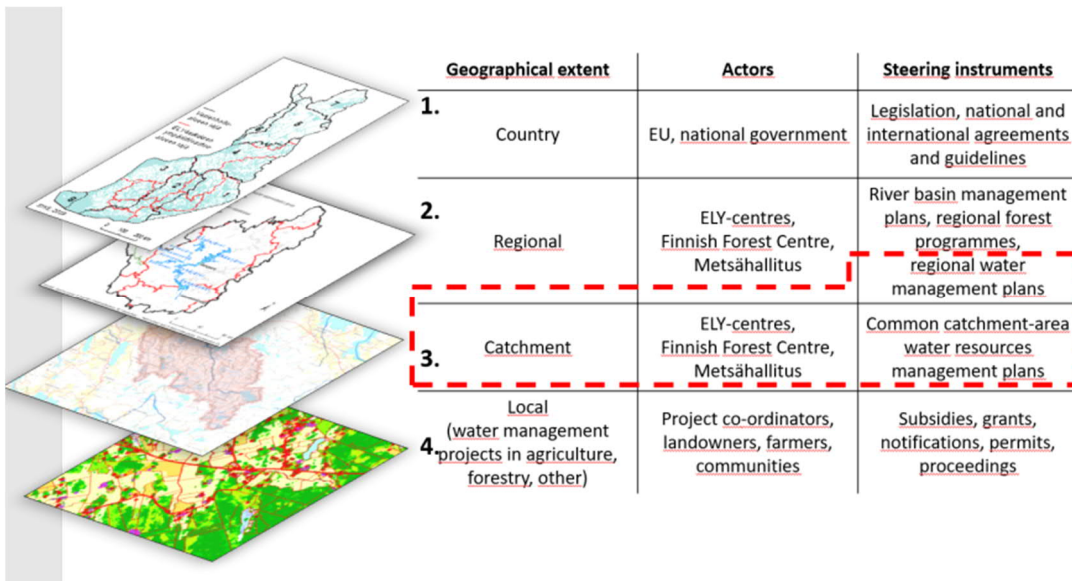
Kansainväliseen WATERDRIVE-hankkeeseen osallistuvat Itämeren maista Suomi, Ruotsi, Tanska, Viro, Latvia, Liettua, Puola, Saksa ja Venäjä. Suomesta hankkeeseen osallistuvat Suomen ympäristökeskus, Salaojayhdistys ry, KVVY ry/Etelä-Suomen Salaojakeskus, BSAG ja Luonnonvarakeskus. Hankkeelle on myönnetty rahoitusta EU:n Interreg Itämeriohjelmasta 2,1 milj. euroa ja sen kesto on 1.1.2019–31.12.2021. Hanketta koordinoi Ruotsin maatalousyliopisto SLU.

WATERDRIVE (Water driven rural development in the Baltic Sea Region) -hankkeen tavoitteena on parantaa maatalousvaltaisten alueiden vesien laatua ja resilienssiä ilmastonmuutoksen aiheuttamia haasteita vastaan Itämeren valuma-alueella. WATERDRIVE-konsortio tuo yhteen kansallisia, alueellisia ja paikallisia viranomaisia, tutkimuslaitoksia, maatalouden neuvontajärjestöjä, edunvalvontajärjestöjä, ympäristöjärjestöjä ja yrityksiä yhdeksästä Itämeren alueen maasta.

Hanke aktivoi myös paikallistason toimijoita ja kehittää toimintamalleja ja keinoja paikallistason työn vauhdittamiseksi. Hankkeessa kehitetään eri sidosryhmien välistä yhteistyötä ja vaikuttavuutta mm. maatalouden vesitaloushankkeissa. Lisäksi nostetaan esille parhaiksi todennetut ympäristötoimenpiteet ja viedään ne käytäntöön sekä luodaan multimediaalinen koulutuskokonaisuus. Toimenpiteiden optimaaliseen sijoitteluun sekä kuivuus- ja tulvariskien hallintaan kehitetään digitaalisia työkaluja ja palveluita. Hankkeen lopussa laaditaan menettelytapasuosituksia kuivatukseen ja vesienhoitoon Itämerimaiden maatalousalueilla.

Suomalaiset ovat laajasti mukana koko hankkeessa keskittyen erityisesti valuma-aluekohtaisten kokonaisuuksien toteuttamiseen case-alueilla yhteistyössä kansallisten hankkeiden kanssa. Lisäksi suomalaiset tahot ovat mukana politiikkasuositusten laadinnassa.

Suomessa WATERDRIVE konkretisoituu Porvoossa ja Loviisanjoen valuma-alueella, jossa Etelä-Suomen Salaojakeskus on tehnyt kokonaisvaltaista valuma-alueen vesienhallinnan suunnittelua mm. Gammelbackan ja Karjalaiskylän alueilla. Hanke tuottaa näiltä alueilta tietoa hyväksi havaituista toimintatavoista ja menetelmistä.

Hanke tukee kansallista vesienhallinnan ja -hoidon yhteensovittamista, Maa- ja metsätalouden vesitalouden suuntaviivat muuttuvassa ympäristössä; Maa- ja Metsätalousministeriön julkaisuja 2020:6

3.10 Sääski -Maatalouden ja vesienhoidon yhteistyöhanke

Hanke toteutetaan ProAgria Etelä-Suomen, Kymijoen Vesi ja ympäristön ja Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n / Etelä-Suomen Salaojakeskuksen yhteishankkeena vuosina 2020-2022. Hanke on saanut rahoitusta Kaakkois-Suomen Ely-keskuksesta.

Sääski-hankkeen tavoitteena on tehdä kokonaisvaltaista valuma-alue suunnittelua, joka huomioi maan vesitalouden, hiilensidonnin, kasvukunnon parantamisen, vesistöön kohdistuvan kuormituksen vähentämisen, kalatalouden ja luonnon monimuotoisuuden.

Hankkeessa rakennetaan uudenlaista yhteistyötä vesistöjen ympärillä toimivien tahojen kesken sekä aktivoidaan ja neuvotaan paikallisia toimijoita vesistöjen tilaa parantavissa kunnostustoimissa.

Käytännön suunnittelutyötä tehdään Kymenlaaksossa kahdella pilottialueella Sääskjärvellä ja Tallusjoen osavaluma-alueella. Kokonaisvaltaista neuvonta- ja edistämistyötä tehdään koko Kaakkois-Suomen alueella. Pilottialueilla tehdään kokonaisvaltaista kuormitustarkastelua ja kunnostussuunnittelua kaikkien hanketoimijoiden yhteistyössä. Tavoitteena on, että maanomistajat lähtevät jo hankkeen aikana toteuttamaan toimia eri rahoituskanavien kautta. Pilotin tuloksena syntyy eri toimijoiden yhteistyötä tiivistävä toimintamalli kokonaisvaltaisesta vesienhallinnasta ja maanrakenteen, hiilen sidonnan sekä maan kasvukunnon kehittämisestä.

Hankkeessa tehdään pilottialueen tiloille myös tilakohtainen hiilen sidonnan ja maan kasvukunnon parantamissuunnitelma sekä laaditaan käsikirja ojitusyhteisöille parhaaksi havaituista toimintatavoista ja menetelmistä.

Sääski-hanke tukee ja neuvoo hankealueen viljelijöitä edistämään toimia, jotka kehittävät alueellisesti ja tilakohtaisesti samalla sekä tuotannon tehokkuutta että vesienhoitoa. Hankkeen päätoteuttaja on ProAgria Etelä-Suomi ja osatoteuttajat KVVY ry / Etelä-Suomen Salaojakeskus ja Kymijoen vesi ja ympäristö ry. Kuva ProAgrian Sääski-hankkeen sivuilta.

3.11 Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen

Iso-Tarjannevesi-hanke vedenkorkeuksien ennallistamiseen on yhteistyöhanke, jossa ovat mukana Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry (KVVY ry), Ruoveden kunta sekä Virtain ja Mänttä-Vilppulan kaupungit. Hankkeen päätoteuttajana toimii KVVY ry. Iso-Tarjannevesi-hanke on saanut rahoitusta vesistön ja vesiympäristön käyttöä ja tilaa palvelevista harkinnanvaraisista valtionavustuksista ja avustuksen on myöntänyt Pirkanmaan ELY-keskus. Hanke alkoi vuonna 2020 ja päättyy joulukuussa 2021.

Iso-Tarjannevedellä tarkoitetaan Ruoveden Murolekosken yläpuolella sijaitsevaa vesialuetta, joka ulottuu Mänttä-Vilppulassa Vilppulankosken alapuolelle ja Virroilla Herraskosken alapuolelle. Säänöstelemättömän Iso-Tarjanneveden pinta-ala on 220 km² ja sen vedet purkautuvat noin 50 metriä leveään ja 130 metriä pitkän Murolekosken kautta alapuoliseen Näsijärveen. Murolekoski on ihmisen toimesta voimakkaasti perattu 1800-luvulla.

Iso-Tarjanneveden vedenkorkeudet noudattavat luontaista rytmiä, mistä johtuen vedenkorkeuksien vaihtelu on voimakasta. Rantojen omistajat, loma-asukkaat sekä vesialueiden virkistyskäyttäjät ovat kokeneet, että etenkin viime vuosina vedenkorkeudet ovat olleet Iso-Tarjannevedellä poikkeuksellisen alhaalla haitaten vesistön virkistyskäyttöä. On arvioitu, että ilmastonmuutoksen takia äärisääilmiöt tulevat yleistymään, mikä vaikuttaa niin sadannan jaksottumiseen kuin myös lumipeitteiseen aikaan, jotka yhdessä lisäävät kesän aikaisia vesistöjen haitallisen alhaisia vedenpinnan korkeuksia.

Iso-Tarjannevesi-hankkeen päätavoitteena on kartoittaa hankealueen vesistöön rajoittuvien kiinteistöjen omistajien mielipidettä Iso-Tarjanneveden haitallisen alhaisten vedenpinnan korkeuksien nostamisesta. Hankkeessa pyritään myös aktivoimaan ja sitouttamaan kiinteistöjen omistajia sekä muita asianosaisia kunnostustoimien eteenpäin viemistä varten. Hankkeessa selvitetään lisäksi mitä selvityksiä Murolekosken kunnostaminen ja vedenpinnan nostaminen vaativat ja mitkä ovat näiden selvitysten kustannukset.

Teematiedustelun raportti on luettavissa osoitteessa: https://tiedustelu.fi/wp-content/uploads/2021/04/Iso_Tarjannevesi_Kiinteistöjen_omistajien_mielipiteet_vedenkorkeuksista.pdf

Iso-Tarjanneveden haitallisen alhaisia vedenpinnan korkeuksia voidaan nostaa Murolekosken niskan kynnyshkorkeutta nostamalla ja kosken kalataloudellisella kunnostamisella. Vuonna 2020 toteutetuissa sähkökoekalastuksissa saatiin havainto, että järvilohi oli onnistunut lisääntymään Murolekoskessa.

4. Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry

Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry on alueellisten vesiensuojeluyhdistysten yhteistyöelin, jossa käsitellään vesiensuojeluun liittyviä ajankohtaisia asioita ja pyritään vaikuttamaan niihin. Liiton toiminnan kautta yhdistyksemme onkin mukana koko Suomea koskevissa toiminnoissa ja merkittävässä lausunnoissa. Liiton toiminnasta jaetaan tietoa internetsivuilla www.vesiensuojelu.fi. Liitto julkaisee asiantuntija- ja tiedotuslehteä Aquarius, joka ilmestyy kerran vuodessa. Lehdessä on esitelty myös tiivistelmät lausunnoista ja kannanotoista ajankohtaisiin lausuntopyyntöihin.

Liiton työhön sisältyvät myös erilaiset työryhmät sekä alueellisten yhdistysten toiminnanjohtajien tapaamiset. Liiton hallituksessa oli varsinaisena edustajana yhdistyksen hallituksen jäsen Antti Kytövaara ja varajäsenenä toiminnanjohtaja Jukka Mattila. Liiton työryhmissä yhdistyksellä ja sen yhtiöllä oli edustajat atk-työryhmässä, jätevesityöryhmässä, laboratoriotyöryhmässä, mikrobiologien työryhmässä, vesistötyöryhmässä ja koulutustyöryhmässä. Mainittakoon, että koulutustyöryhmässä ylläpidetään mm. sertifioitujen näytteenottajien koulutuslupaa.

4.1 VESY-Suomi hanke

Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n VESY-Suomi hanke päättyi kesäkuussa 2020. Hankkeen tavoitteena oli alueellisten vesiensuojeluyhdistysten menestystarinan jatkumon ja vesien- ja ympäristönsuojelun ja -hoidon yhteistyön kehittäminen. Tavoitteena oli saattaa koko Suomi alueellisen vesiensuojeluyhdistystoiminnan piiriin perustamalla uusia alueellisia yhdistyksiä ja vahvistamalla nykyisten vesiensuojeluyhdistysten toiminta-alueita. Tällä tavoin pyritään vastaamaan vesienhoidon haasteisiin, jotka edellyttävät paikallista, konkreettista ja tehokasta toiminnan organisointia.

Vesiensuojelutyö sai hienon merkkipaalan vuosien 2019 - 2020 aikana, jolloin Suomeen perustettiin uusi alueellinen vesiensuojeluyhdistys: Keski-Suomen vesi- ja ympäristö ry. Uusi Keski-Suomeen toimintansa keskittävä yhdistys sai toimintansa alkumetreillä lämpimän vastaanoton alueellisilta toimijoilta ja sidosryhmiltä.

Hanke toteutti osaltaan vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelmia, joissa esitetään toimet vesien hyvän tilan saavuttamiseksi. Lisäksi hanke toteutti hallituksen Kiertotalouden läpimurto ja puhtaat ratkaisut käyttöön -kärkihanketta.

4.2 Aquarius 2020

Suomen vesiensuojeluyhdistysten liitto ry:n tiedotuslehden Aquariuksen teemana oli vuonna 2020: Ilmaston muutos on täällä. Yhdistyksemme osallistui jälleen aktiivisesti lehden laatimiseen. Aquarius -lehtiin voi tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://vesiensuojelu.fi/aquarius/>

10

Ilmastomuutos vaikuttaa velvoite-tarkkailunäytteiden ottoon

16

Ilmastomuutos on täällä jo

18

Maatalouden vesiensuojelun tehostaminen muuttuvassa ilmastossa

24

Ilmastomuutokseen varaudutaan myös Savo-Karjalassa

36

Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry aloitti toimintansa

AQUARIUS

Suomen Vesiensuojeluyhdistysten Liitto ry:n tiedotuslehti 2019-2020
ISSN 0785-2347 (painettu), ISSN 2341-6416 (verkkojulkaisu)

- 3 "Vain yhdessä onnistumme"
Risto Saarinen
- 4 Alueellinen vesiensuojeluyhdistystoiminta laajenee
Ari Huhtala
- 6 Pintaa syvemmälle: Liiton toiminnanjohtajan Risto Saarisen haastattelu
Matti Välimäki
- 8 Valuma-alueiden vedet hallintaan
Matti Välimäki
- 10 Ilmastomuutoksen vaikutuksista pohjaveteen
Heini Loikkanen
- 12 Ilmastomuutos vaikuttaa velvoitetarkkailunäytteiden ottoon
Tiia Velin, Mikael Kraft
- 14 Ilmastomuutoksen monet kasvot Aurajoen ja Paimionjoen vesistökuormituksessa
Joni Holmroos, Pasi Salmi
- 17 Vesien hallintaa vai hallitsemattomuutta
Juha Niemi
- 18 Ilmastomuutos on täällä jo
Heli Jutila, Marjut Mykrä
- 20 Maatalouden vesiensuojelun tehostaminen muuttuvassa ilmastossa
Pasi Valkama
- 22 Vesistökunnostus ei välttämättä paranna vesistön tilaa
Esa Korkeamäki
- 23 Vesiselkärangattomat ja ilmastomuutos
Esa Korkeamäki
- 24 Ilmastomuutos ja vesienhallinnan merkitys
Jukka Mattila, Satu Heino, Janne Pulkka
- 26 Ilmastomuutokseen varaudutaan myös Savo-Karjalassa
Jukka Koski-Vähälä, Tuulikki Miettinen, Perttu Virkajärvi
- 28 Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry aloitti toimintansa
Tuomo Laitinen
- 30 Alueelliset vesiensuojeluyhdistykset: Tarjoamme osaamistamme
Risto Saarinen
- 31 Uusi vesistökunnostajan karttapalvelu kokoaa tietoa ja lisää yhteistyötä
Riina Rahkila, Pinja Kasvio, Maija Venäläinen
- 32 Ilmastomuutos vaikuttaa vesihuoltoon
Risto Saarinen
- 34 Yhdistysten uutiset

5. PALVELULIIKETOIMINTA KVVY Tutkimus Oy

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry omistaa KVVY Tutkimus Oy:n, joka on vastannut palveluliiketoiminnasta 1.1.2018 alkaen. Yhtiö on Avainlippu -merkkiä kantava Yhteiskunnallinen yritys ja sen tulos käytetään yhtiön kehittämiseen ja yhdistyksen toimintaan.

KVVY Tutkimus Oy on suurin suomalaisomisteinen, sekä asiantuntija- että laboratoriopalveluita tuottava yhtiö Suomessa. Vuonna 2020 yhtiö tarjosi palveluitaan yli 130 asiantuntijan voimin. Yhtiön kokonaisliikevaihto kasvoi n. 13 % ollen n. 10,6 milj. € ja yhtiön tulos oli ylijäämäinen n. 200 000 €. KVVY Tutkimus Oy:n laboratorio on FINAS -akkreditointipalvelun akkreditoima testauslaboratorio T064, akkreditointivaatimuksenaan SFS-EN ISO/IEC 17025. Laboratorion voimassa olevaan pätevyysalueeseen voi tutustua tarkemmin osoitteessa www.finas.fi.

KVVY Tutkimus Oy:n asiakaslähtöiseen ja laadukkaaseen palvelutoimintaan voi tutustua tarkemmin osoitteessa: <https://kvvy.fi/palvelut/>

6. YHDISTYKSEN TALOUS

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry:n vuoden 2020 tilinpäätös ja tilintarkastuskertomus on käsitelty jäsenistön vuosikokouksessa. Yhdistyksen omistaman ja palveluliiketoiminnasta vastaavan KVVY Tutkimus Oy:n tilinpäätös on käsitelty yhtiön yhtiökokouksessa, johon yhdistyksen hallitus oli kouspäättöksellään osoittanut edustajansa.

Yhdistystoiminta on laajentunut asiantuntevan ja luotettavan hanketoiminnan myötä. Yhdistyksen liikevaihtoon vaikuttavat jäsenmaksuvarat ja hankerahoitukset sekä muu varainhankinta. Yhdistyksen kulut muodostuvat valtaosin henkilöstökuluista. Hankerahoitus riippuu hyväksytyistä rahoitushakemuksista. Yhdistyksen ja sen omistaman KVVY Tutkimus Oy:n toiminta ja liikevaihto sekä henkilöstömäärä ovat kasvaneet voimakkaasti viime vuosien aikana.

Yhdistyksen liikevaihto kasvoi edelleen vuonna 2020. Yhdistyksen varsinaisen toiminnan tuotot olivat vuonna 2020 n. 416 700 € (v. 2019: n. 398 600 €) ja varainhankinnan tuotot eli jäsenmaksutulot olivat n. 142 900 € (v. 2019: n. 143 200 €). Mittavasta hanketoiminnasta sekä osin sen vaatimista omarahoituksistakin johtuen yhdistyksen tilikauden tulos jäi alijäämäiseksi n. 14 960 € (v. 2019: -35 500 €). Vuonna 2020 yhdistyksen taseen vastaavaa / vastattavaa osuus oli 1 862 873 € (v. 2019: 1 802 972 €). Oman pääoman määrä yhdistyksen taseessa oli yhteensä 1 476 946 € (v. 2019: 1 491 906 €).

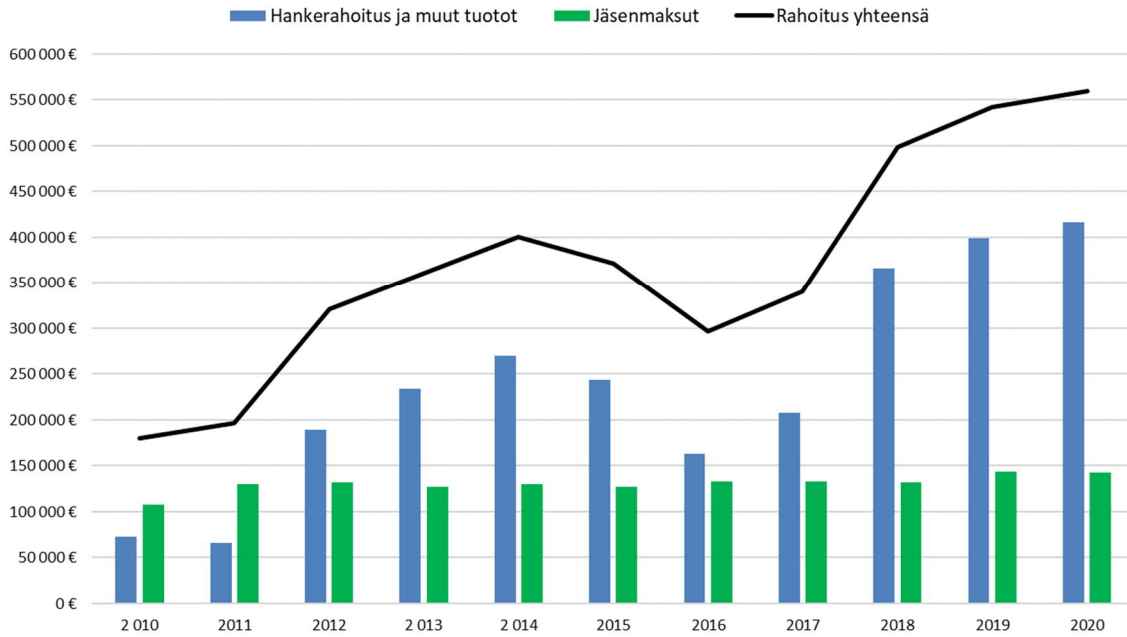
Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry

Toiminnanjohtaja, MMM

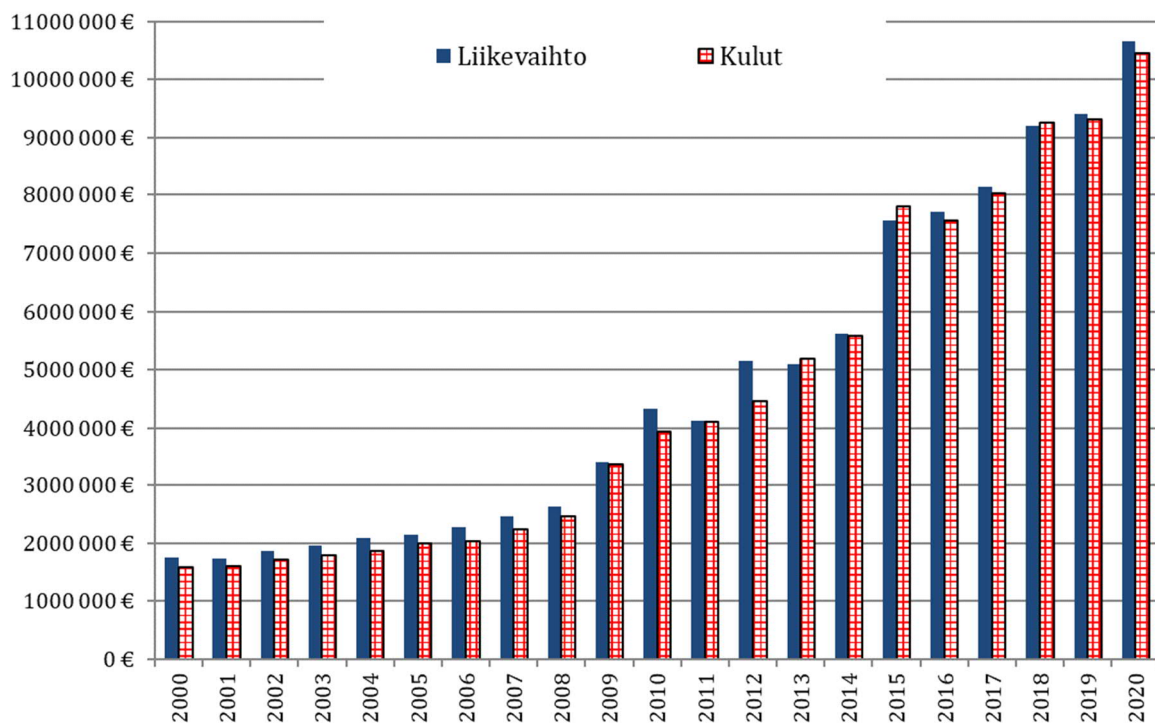

Jukka Mattila

Yhdistystoiminnan tulot 2010 - 2020

KVVY:n palveluliiketoiminta vuosina 2000-2020

Ylemmässä kuvassa on esitetty yhdistystoiminnan tulot vuosina 2010–2020 ja alemmassa kuvassa yhdistyksen omistaman palveluliiketoiminnan tulot ja kulut vuosina 2000–2020. Palveluliiketoiminnasta on vuodesta 2018 alkaen vastannut yhdistyksen omistama KVVY Tutkimus Oy. Sekä yhdistystoiminnan että yhdistyksen omistaman yhtiön palveluliiketoiminnan kehitys on ollut viime vuosina erittäin nopeaa.